

Kamulaştırılan Malın Sahibince Geri Alınması

T.C.

DANIŞTAY

6. Daire

Esas: 2003/1459

Karar: 2004/5006

Tarih: 18.10.2004

ÖZET: 2942 s. Kamulaştırma Yasasının 23. maddesinde, "Kamulaştırma bedelinin kesinleşmesi gününden itibaren beş yıl içinde, kamulaştırmayı yapan idarece veya 22. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca devir veya tahsis yapılan idarece, kamulaştırma ve devir amacına uygun hiçbir işlem veya tesisat yapılmaz veya kamu yararına yönelik bir ihtiyaca tahsis edilmeyerek taşınmaz mal olduğu gibi bırakılırsa, mal sahibi veya mirasçıları kamulaştırma bedelini aldıkları günden itibaren işleyecek Yasal faiziyle birlikte ödeyerek, taşınmaz malını geri alabilir. Doğmasından itibaren bir yıl içerisinde kullanamayan geri alma hakkı düşer. Aynı amacın gerçekleşmesi için birden fazla taşınmaz mal birlikte kamulaştırıldığı takdirde bu taşınmaz malların durumunun bir tüm oluşturduğu kabul edilerek yukarda fıkralar buna göre uygulanır.

(2942 sayılı Kamulaştırma K. m. 22, 23, 24) (2577 sayılı İYUK. m. 2, 15) (1086 sayılı HUMK. m. 1, 7)

KARAR METNİ:

Temyiz İsteminde Bulunan : ... mirasçıları; ..., ..., ..., ...

Vekili : Av.... - Av. ...

Karşı Taraf: Kumburgaz Belediye Başkanlığı-İSTANBUL Vekili: Av. ...

İstemın Özeti: İstanbul 2.İdare Mahkemesinin 9.10.2002 günlü, E:2002/560, K:2002/1190 s. kararının usul ve kanuna aykırı olduğu ileri sürölerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi Nejdett Bayram'ın Düşüncesi: Temyiz isteminin reddi ile mahkeme kararının onanması gerektiği düşünölmektedir.

Danıştay Savcısı Aynur Şahinok'un Düşüncesi: İstanbul, Kumburgaz, ... pafta, ... parsel s. taşınmazın yeşil alan olarak kamulaştırılmasına ait işlemin 2942 s. Kanunun 23. maddesi uyarınca iptali istemiyle açılan davayı süre yönünden reddeden İstanbul 2. İdare Mahkemesinin 9.10.2002 tarihli E:2002/560. K:2002/1190 s. kararı davacılar tarafından temyiz edilmiştir.

Temyiz dosyasının incelenmesinden; Kamulaştırma kararının 2942 s. Kanunun 23. maddesi uyarınca iptali istemiyle açılan davanın İstanbul 2. İdare Mahkemesinin E:2002/226, K:2002/215 s. kararı ile idari işlem niteliğindeki işlemle birlikte Adli Yargının görevine giren uyuşmazlık hakkında taşınmazın kendilerine geri verilmesine karar verilmesinin istenildiği, Kamulaştırma işleminin gün ve sayısının belirtilmediği gerekçesiyle 2577 s. kanunun 15. maddesinin 1. bendi (d) fıkrası gereğince 30 tarih içinde dava açılmak üzere dilekçenin reddedilmesini takiben kanuni süre içinde davanın yenilendiğinin anlaşılmasına ve 16.4.2002 günlü yenileme dilekçesinde kamulaştırma kararının Kamulaştırma Yasasının 23. maddesi gereğince iptal edilmesinin açıkça belirtilmesine karşın ve davalı idarenin anılan hususla ilgili görev itirazı da yerinde görölmeyerek davanın görev yönünden reddi gerekirken süre yönünden reddedilmesinde isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan sebeple temyiz isteminin kabulüyle temyiz konusu İdare Mahkemesi Kararının bozulmasının uygun olacağı düşünölmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve

dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, İstanbul, Kumburgaz, ... Mahallesi, ... pafta, ... parsel s. taşınmazın kamulaştırılmasına ait 21.3.1995 tarihli işlemin Kamulaştırma Yasasının 23. maddesi uyarınca iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesince, kamulaştırma işleminin tebliği üzerine davacılar tarafından 1996 yılında adli yargı yerinde bedel artırımı davası açıldığı, kamulaştırma amacı yönünde hiçbir işlem yapılmaması üzerine 21.3.1995 tarihli işlemin iptalinin istenildiği, 1996 yılında tesis edilip tebliğ edilen kamulaştırma işlemine karşı kanuni dava açma süresi geçirilerek 9.2.2002 tarihinde açılan davanın süreaşımı sebebiyle incelenme olanağı bulunmadığı gerekçesiyle reddine karar verilmiş, bu karar davacılar vekili tarafından temyiz edilmiştir.

2942 s. Kamulaştırma Yasasının 23. maddesinde, "Kamulaştırma bedelinin kesinleşmesi gününden itibaren beş yıl içinde, kamulaştırmayı yapan idarece veya 22. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca devir veya tahsis yapılan idarece, kamulaştırma ve devir amacına uygun hiçbir işlem veya tesisat yapılmaz veya kamu yararına yönelik bir ihtiyaca tahsis edilmeyerek taşınmaz mal olduğu gibi bırakılırsa, mal sahibi veya mirasçıları kamulaştırma bedelini aldıkları günden itibaren işleyecek Yasal faiziyle birlikte ödeyerek, taşınmaz malını geri alabilir.

Doğmasından itibaren bir yıl içerisinde kullanamayan geri alma hakkı düşer. Aynı amacın gerçekleşmesi için birden fazla taşınmaz mal birlikte kamulaştırıldığı takdirde bu taşınmaz malların durumunun bir tüm oluşturduğu kabul edilerek yukarda fıkralar buna göre uygulanır.

Özel Kanunlarda bu maddenin uygulanmayacağına ait hükümler saklıdır. 1164 s. Arsa Ofisi Kanununa dayanılarak yapılan kamulaştırmalarda ve bu Yasanın 3 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında belirtilen hallerde yapılacak kamulaştırmalarda bu madde hükmü uygulanmaz" yolundaki hükmüne yer verilmiş, aynı Kanunun 24. maddesinin son fıkrasında ise, "... Bu madde ile 21, 22, 23 üncü maddelerin uygulanmasından doğacak anlaşmazlıklar adli yargıda çözümleneceği öngörülmüştür.

Dosyanın ve Danıştay 6.Dairesinin 2.4.1997 günlü, E:1996/3496, K:1997/1680 s. kararının birlikte değerlendirilmesinden, davacıların murisine ilişkin taşınmazın 21.3.1995 günlü, ... s. belediye encümeni kararıyla kamulaştırılmasına karar verildiği, bu işlemin iptali istemiyle davacıların murisi... tarafından açılan davanın İstanbul 6.İdare Mahkemesinin 8.3.1996 günlü, E:1996/165, K:1996/307 s. kararıyla süreaşımı yönünden reddine karar verildiği, bu kararın Danıştay 6.Dairesinin yukarda anılan kararıyla onandığı, bu kez davacıların 21.3.1995 tarihli belediye encümeni kararının Kamulaştırma

Yasasının 23. maddesi uyarınca iptali isteminde bulundukları, dava dilekçesinde de idarece 5 yıl içerisinde hiçbir işlem yada tesisat yapılmadığı belirtilerek Kamulaştırma Yasasının 23. maddesinin zikredildiği, nitekim temyiz dilekçesinden de dava açma iradelerinin bu yönde olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda, yukarda belirtilen hususlar doğrultusunda ve daha önce aynı işlemin iptali istemiyle açılan dava göz önünde bulundurulduğunda uyuşmazlığın Kamulaştırma Yasasının 23. maddesinden kaynaklandığı sonucuna ulaşıldığından, kamulaştırma işleminin Kanunun 23. maddesi uyarınca iptali istemiyle açılan davanın çözüm yerinin 2942 s. Kanunun yukarda içeriği yazılı hükümleri uyarınca adli yargı olduğu gözetilmeksizin mahkemece süreaşımı yönünden reddine karar verilmesinde isabet bulunmamaktadır.

SONUÇ: Açıklanan nedenlerle, İstanbul 2.İdare Mahkemesinin 9.10.2002 günlü, E:2002/560, K:2002/1190 s. kararının BOZULMASINA, 16.090.000-lira karar harcı ile fazla yatırılan 11.970.000 TL harcın temyiz isteminde bulunana iadesine, dosyanın adı geçen mahkemeye gönderilmesine 18.10.2004 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA